

GIẬN MÀ THƯƠNG

Ngay khi trở lại Tòa Bạch Ốc lần thứ hai, đầu năm 2025, Donald Trump đã bắt đầu kiểm chuyện gây sự với hai người bạn láng giềng thân cận nhất từ xưa đến nay, Canada và Mexico.

Đặc biệt nhất là với Canada, mối quan hệ giữa Mỹ và Canada từ lâu đã được xem là một trong những liên minh láng giềng gần gũi, gắn bó, và sâu đậm nhất trên thế giới với biên giới chung dài nhất không cần lực lượng phòng vệ kiên cố. Tuy nhiên, mối quan hệ này đang trải qua những biến động và thử thách chưa từng có tiền lệ.

Trong quá khứ không lâu, Ngày 30/11/2018, ba vị nguyên thủ quốc gia, Donald Trump (Hoa Kỳ), Tổng Thống Mexico Enrique Pena Nieto, và Cựu Thủ tướng Justin Trudeau của Canada đã cùng ký tên vào bản "Hiệp Định Thương Mại Tự Do" (USMCA), nhân Hội Nghị Thượng Đỉnh G20 tại Argentina (11/2018), chính thức thay thế Hiệp Định Thương Mại Tự Do Bắc Mỹ cũ (NAFTA) có từ năm 1994. USMCA còn được gọi là NAFTA 2.0. Mục tiêu chính yếu là thúc đẩy giao thương, giảm rào cản thuế quan, và tạo sự cân bằng hơn giữa ba quốc gia Bắc Mỹ. Cập nhật nhiều quy định mới phù hợp với kinh tế hiện đại, bao gồm thương mại điện tử, bảo vệ quyền sở hữu trí tuệ, và các tiêu chuẩn lao động, môi trường chặt chẽ hơn. Đặt ra các quy tắc xuất xứ ngặt nghèo hơn đối với ô tô và phụ tùng để khuyến khích sản xuất nội bộ trong khối Bắc Mỹ. Hiệp định này có hiệu lực kể từ ngày 1/7/2020.

Ví phỏng đường đời bằng phẳng cả...

Cuối năm 2020, đầu năm 2021, Donald Trump xách va li cùng Melania Trump về Mar A Largo nghiên cứu sách lược mới bốn (4) năm. Cụ Bảy Đòn vào Tòa Bạch Ốc, bật đèn xanh cho Canada và Mexico tha hồ buôn bán "cửa sau" với Trung cộng bất chấp những cam kết hỗ tương như tinh thần của USMCA mà Donald đã ký kết chưa ráo mực. Kết quả là chỉ vài ba năm sau, Tàu cộng trở thành đối tác thương mại lớn thứ hai sau Mỹ với Canada. Canada xuất khẩu sang Trung cộng chủ yếu là các sản phẩm năng lượng (dầu thô, than đá) và nông sản (đặc biệt là hạt cải dầu – canola). Ngược lại, Canada nhập khẩu từ Trung Quốc các mặt hàng điện tử, máy móc và hàng tiêu dùng. Tổng kim ngạch thương mại song phương duy trì ở mức cao, từng đạt khoảng 118.9 tỷ USD, trong đó phần lớn giá trị nhập khẩu hàng hóa từ Tàu vượt trội so với lượng xuất khẩu của Canada. Cán cân thương mại hàng hóa giữa Canada và Trung Quốc ghi nhận mức thâm hụt khoảng 2.3 tỷ tiền Canada (CAD) mỗi tháng, hoặc số tiền thâm hụt hàng năm của Canada với Tàu dao động trên dưới 17–18 tỷ CAD (18 tỷ đô-la Canada (CAD) tương đương khoảng 12.95 tỷ đô-la Mỹ (USD))

Nói một cách ngắn gọn, trong suốt bốn (4) năm dưới thời Tổng thống Joe Biden, Chính Quyền Ottawa mở toang cánh cửa đón nhận Chú Ba bán ve chai lông vịt vào nhà, trong khi vẫn dựa vào cái ô che nắng che mưa (an ninh quốc phòng) của Washington.

Đã nói nhiều lần rồi, hể ở đâu có mặt chú Ba là có... khạc nhổ ngay hà...!!! May mắn thay, ở đâu có Chú Ba Tập đang cầm một bó tiền nhân dân tệ thì có mặt ngay gã cao bồi "thợ săn tiền thưởng" dzango liền hà!!!

Trước khi "xạo", xạo tôi xin trích nguyên văn một đoạn trong bài viết "**Hai Nhà Một Cái Cổng**" của tác giả Ryan Phan tìm thấy trên Facebook tuần vừa rồi:

... "Hãy tưởng tượng có hai nhà ở sát vách nhau. Nhà tôi thì lớn, khá giả. Nhà anh hàng xóm thì nhỏ hơn. Điều đặc biệt là hai nhà chung nhau một cái cổng, một lối ra vào duy nhất. Vì nhà tôi có điều kiện, tôi bỏ tiền ra nuôi một đàn chó dữ, xây một hệ thống an ninh, thuê người canh gác cái cổng đó. Và cái sự bảo vệ ấy, hiển nhiên, không chỉ giữ an toàn cho nhà tôi, mà giữ an toàn cho cả nhà anh hàng xóm luôn. Bao nhiêu năm nay, anh hàng xóm cứ thế đi ra đi vào bình yên, chẳng tốn một xu tiền bảo vệ, vì đã có cái cổng nhà tôi che chắn cho cả hai.

Đây chính là mối quan hệ giữa Mỹ và Canada suốt mấy chục năm qua. Nước Mỹ, với sức mạnh quân sự và kinh tế của mình, trên thực tế đã đóng vai trò là cái cổng an ninh giữ nhà cho cả khu vực Bắc Mỹ. Canada được hưởng cái ô an ninh đó gần như miễn phí, tiết kiệm được biết bao nhiêu tiền quốc phòng, để yên tâm phát triển kinh tế. Cái sự thật này thì ai cũng biết, dù không mấy khi nói ra.

Bây giờ, hãy quay lại câu chuyện hai nhà chung cổng. Một ngày nọ, tôi để ý thấy anh hàng xóm bắt đầu kết giao với những người mà tôi thấy rất đáng ngờ. Anh làm ăn với những kẻ mà tôi biết rõ là chuyên trộm cắp, lừa đảo, thậm chí có kẻ từng nhiều lần rình mò tìm cách đột nhập vào chính nhà tôi. Rồi anh còn thân thiết tới mức dẫn những người đó qua lại cái cổng chung của chúng ta, đưa họ vào tận sân nhà anh chơi. Câu hỏi đặt ra là: tôi có nên lo lắng không? Cái cổng đó là cổng chung. Đàn chó, hệ thống an ninh đó là của tôi bỏ tiền ra nuôi. Nếu tôi cứ để mặc anh muốn dẫn ai qua cổng thì dẫn, thì lỡ một ngày, chính những kẻ gian mà anh dẫn vào đó quay sang đột nhập nhà tôi, hoặc lợi dụng cái cổng chung để làm chuyện xấu, thì tôi lãnh đủ. Cái an ninh mà tôi bỏ tiền, bỏ công gây dựng để bảo vệ cả hai nhà, có thể bị chính sự bất cẩn của anh làm cho thủng lưới..."

Chỉ trích dẫn một đoạn ngắn thôi, tác giả đã nói lên hết tất cả tại sao liên hệ ngoại giao giữa Mỹ và Canada không còn cơm ngon canh ngọt nữa như hàng thế kỷ nay, thay vào đó là những lời qua tiếng lại đốp chát của hai vị nguyên thủ quốc gia Donald Trump và Thủ tướng Mark Carney... cũng chỉ vì cái anh ba tào lao xấu xí chuyên môn la cà đi dụ dỗ các nước nhược tiểu cần viện trợ, bất chấp tín nghĩa là gì! ☺☺☺

Ai ai cũng biết, hiện nay Trung cộng là một quốc gia sản xuất "Xe Điện" lớn nhất thế giới chiếm khoảng 70% tổng sản lượng toàn cầu.

Năm 2024, Mỹ dưới chính quyền của Joe Biden, và Canada dưới quyền Thủ tướng Justin Trudeau đồng Ý áp thuế 100% đối với xe điện Trung cộng, với lập luận rằng Trung cộng đang sản xuất dư thừa xe điện rẻ tiền để làm suy yếu khả năng cạnh tranh của các quốc gia khác. Riêng Canada cũng áp mức thuế 25% đối với các sản phẩm thép và nhôm có nguồn gốc từ Trung cộng nhằm bảo vệ ngành công nghiệp trong nước của Canada.

Trong chuyến thăm chính thức tới Bắc Kinh từ 14 đến 17/1/2026, Tân Thủ tướng Canada Mark Carney (Nhậm chức tháng 3/2025) cùng với Chủ tịch Tập Cận Bình đã công bố việc hạ mức thuế quan với Trung cộng, đồng thời phát tín hiệu tái khởi động quan hệ song phương với Bắc Kinh, cũng như nói bóng nói gió rằng sẽ chuyển hướng khỏi chính sách của Mỹ.

Một vài chi tiết về sự giảm thuế này. Canada sẽ áp dụng giá thuế mới cho xe điện Trung cộng là từ 100% xuống còn 6.1% cho tối đa 49,000 xe điện nhập khẩu mỗi năm, dự kiến tăng lên 70,000 xe mỗi năm trong vòng 5 năm tới. Ngược lại, Trung cộng sẽ giảm thuế đối với các mặt hàng nông sản và hạt cải dầu của Canada. Thỏa ước này có hiệu lực kể từ 16/1/2026.

Người xưa có câu: *thương nhau trái ấu cũng tròn, ghét nhau trái bồ hòn cũng méo.*

Bây giờ thì rõ ràng "tình bạn thâm sâu hàng xóm láng giềng" giữa Washington và Ottawa đã méo mó sần sùi như trái ấu. Những đám mây đen đang vần vũ trên bầu trời "Hồ Ontario" xuất phát từ đâu??? Không có lửa làm sao có khói. Ai đã châm ngòi lửa này. Donald Trump hay Mark Carney hoặc cái bóng ma trôi Tập Xì Dầu!? Mỹ và Canada đang rơi vào một cuộc chiến tranh thương mại và căng thẳng ngoại giao cao điểm nhất trong lịch sử lập quốc của cả hai nước. Ai là người ngồi gãi háng cười mím chi cọt?

Sau ngày 16/1/2026, sau lời tuyên bố chung của Tập Cận Bình và Mark Carney, Donald Trump có những phản ứng khá nặng tay với Ottawa.

Trump cáo buộc Canada đối xử bất công với doanh nghiệp Mỹ. Sau khi các cuộc đàm phán sụp đổ vào ngày 21/8/2026, Mỹ chính thức áp thuế 50% lên khoảng 20 tỷ USD hàng hóa Canada (tương đương 5% kim ngạch xuất khẩu của nước này sang Mỹ). Mỹ cũng đe dọa áp thuế 50% lên ô tô và phụ tùng ô tô của Canada từ ngày 1/1/2027. Mỹ chỉ trích các tỉnh bang của Canada hạn chế hoặc cấm bán rượu của Mỹ để bảo hộ nội địa. Đây là lý do chính, khiến Mỹ áp thuế nặng lên rượu vang và rượu mạnh của Canada. Mỹ phản đối cách Canada quản lý hạn ngạch thuế quan đối với các sản phẩm sữa nhập khẩu từ Mỹ theo Hiệp định USMCA. (USMCA là Hiệp Định Thương Mại Tự Do Giữa Ba

Nước Hoa Kỳ–Mẽ Tây Cơ–Canada, chính thức có hiệu lực từ ngày 1 tháng 7 năm 2020, thay thế cho Hiệp định Thương mại Tự do Bắc Mỹ cũ (NAFTA).

Mỹ yêu cầu loại bỏ tiếng Pháp trên bao bì và nhãn hàng bán tại Canada, đồng thời cắt giảm tài trợ cho văn hóa và truyền thông Pháp Ngữ. Mỹ đòi hỏi các điều khoản hạn chế Canada ký kết hiệp định thương mại tự do với nước thứ ba (như Tàu cộng chẳng hạn) và buộc Ottawa phải điều chỉnh chính sách thuế theo lập trường của Washington. Trump tuyên bố "Mỹ không cần Canada" và ra lệnh đổi tên hồ Ontario thành "Hồ Mỹ", đẩy tự ái quốc gia của Canada lên cao. Trước đó, ông cũng từng đe dọa muốn sáp nhập Canada để tiếp cận nguồn khoáng sản thiết yếu.

Ottawa trả đũa cũng không kém phần quyết liệt. Mark Carney tuyên bố: "Canada kiên quyết không khuất phục và thông báo áp thuế từ 15% đến 50% lên lượng hàng hóa trị giá 20 tỷ USD của Mỹ (gồm hơn 700 mặt hàng như thép, sữa, đồ điện tử) bắt đầu từ ngày 8/9/2026". Thủ Hiến Ontario lên tiếng cảnh báo có thể ngừng xuất khẩu điện và khoáng sản tới Mỹ, đe dọa trực tiếp đến an ninh năng lượng của các tiểu bang vùng Đông Bắc Mỹ. Ottawa lên án nặng nề về việc Trump yêu cầu bãi bỏ Pháp Ngữ, vì Ottawa cho rằng điều này vi phạm nghiêm trọng bản sắc văn hóa quốc gia.

Ông Vãi nói phải, Bà Vãi nói đúng, xạo tôi chẳng bệnh vực Ông Sãi, cũng chẳng ủng hộ Bà Vãi mà chỉ thấy một điều trước mắt là xe điện của Tàu sẽ khựng lại cửa ngõ Canada, và có thể sẽ không bao giờ tràn ngập thị trường Châu Âu nữa, đừng nói chi đến thị trường xe hơi của Mỹ, trước khi xâm nhập và tràn ngập thị trường xe ở khu vực Bắc Mỹ vì giá rẻ, đơn giản chỉ vì một lời nói băng quơ của Elon Musk "*Anh Ba không giữ chữ 'TÍN' trong cuộc chơi*".

Lại cũng tại "Anh Ba" nữa!!!

Được biết các loại xe mini cỡ nhỏ như Wuling Hongguang Mini EV có giá khởi điểm từ khoảng \$6,500 USD hay BYD Seagull có giá từ dưới \$8,000 USD. Loại xe phổ thông cho gia đình cỡ nhỏ và vừa, giá từ \$12,000 USD đến \$25,000 USD, bao gồm nhiều mẫu hatchback, sedan hoặc SUV cỡ trung bán chạy như Geely EX2, BYD Yuan UP, hay Qin Plus. Loại xe cao cấp, xe hạng sang, giá từ \$30,000 USD đến trên \$50,000 USD, hoặc cao hơn cho các dòng xe hiệu suất cao, xe sang thông minh từ các hãng như Nio, Xpeng, Xiaomi SU hay các loại xe có mui trần cao.

So với Tesla Model 3 của Mỹ (Elon Musk) rẻ nhất cũng phải trên dưới 40 ngàn USD, gấp hai hoặc ba lần giá rẻ nhất của Tàu.

Chỉ nêu một ví dụ điển hình là xe điện thôi cũng đủ thấy chóng mặt rồi. Mark Carney giảm từ 100% thuế xuống còn 6.1% cho xe điện của Tàu thì chúng ta có thể hình dung trong vòng năm năm tới xe điện BYD Seagull của Tàu sẽ thay thế xe Mỹ ở Bắc Mỹ này.

Mark Carney còn đi thêm một bước xa nữa là Trung Quốc cũng đã cam kết miễn yêu cầu thị thực đối với du khách Canada.

BBC đã trích dẫn một số tuyên bố chủ yếu của Mark Carney như sau:

– Chúng tôi (Canada) chấp nhận một thế giới đang là, chứ không phải như chúng tôi mong muốn. Chúng tôi có quyền tự chủ, và chúng tôi sẽ không chỉ ngồi chờ Mỹ. Thế giới đã thay đổi, một sự thay đổi được định hình bởi những bất định đang tiếp diễn trong quan hệ với Mỹ. Không có gì ngạc nhiên và thắc mắc những tiến triển mà Canada đã đạt được với Trung Quốc, sự tiến triển này đã giúp cho Canada "đứng vào vị thế tốt" trong "trật tự thế giới mới". Do đó tôi có thể khẳng định rằng mối quan hệ của Canada với Trung Quốc đã trở nên "dễ dự đoán hơn" so với quan hệ với Mỹ dưới thời chính quyền Trump. Canada không phải để bán, Canada không phục tùng trước sức ép của Mỹ. Canada áp dụng mức thuế 50% đối với hàng hóa Mỹ là để bảo vệ lợi ích kinh tế quốc gia chứ không phải để trả đũa Mỹ như Trung Quốc đã làm.

Trong một số bài viết trước đây, xạo tôi còn nhớ "Thay vì cứ tin vào những gì đang xảy ra trước mắt, thì hãy sử dụng trí tưởng tượng để hình dung các kịch bản mới, nó giúp chúng ta kết nối các lãnh vực khác nhau để có một sự suy nghĩ và một nhận định khác cao và xa hơn thực tại. Như Einstein luôn luôn đặt câu hỏi trước khi đi vào vấn đề 'Why And What if...' (Tại Sao và Nếu Như...) để hình dung các mục tiêu dài hạn hoặc hướng đi sáng tạo hơn là chỉ dựa vào những điều sẵn có của người khác. Tưởng tượng mình đang ở vị trí của người khác để hiểu rõ góc nhìn của họ, từ đó hỏi chính mình 'Why And What if...'"

Trong trường hợp này, chúng ta hãy thử đặt mình vào vai trò Tổng thống Hoa Kỳ như Donald Trump thì mình phải làm gì? Trước hành động và thái độ ngôn ngữ của một người "bạn đồng minh" mang tính "vong ân bội nghĩa" như Mark Carney của Canada, Trump chỉ có biết lắc đầu gay gắt "Canada là một quốc gia khó chịu và là đối tác 'tồi tệ nhất' trong đàm phán thương mại..."

Trở lại đoạn trên, trong bài "Hai Nhà Một Cái Cổng", tác giả có viết "Một ngày nọ, tôi để ý thấy anh hàng xóm bắt đầu kết giao với những người mà tôi thấy rất đáng ngờ. Anh làm ăn với những kẻ mà tôi biết rõ là chuyên trộm cắp, lừa đảo, thậm chí có kẻ từng nhiều lần rình mò tìm cách đột nhập vào chính nhà tôi. Rồi anh còn thân thiết tới mức dẫn những người đó qua lại cái cổng chung của chúng ta, đưa họ vào tận sân nhà anh chơi. Câu hỏi đặt ra là: tôi có nên lo lắng không? Cái cổng đó là cổng chung. Đàn chó, hệ thống an ninh đó là của tôi bỏ tiền ra nuôi. Nếu tôi cứ để mặc anh muốn dẫn ai qua cổng thì dẫn, thì lỡ một ngày, chính những kẻ gian mà anh dẫn vào đó quay sang đột nhập nhà tôi, hoặc lợi dụng cái cổng chung để làm chuyện xấu, thì tôi lãnh đủ. Cái an ninh mà tôi bỏ tiền, bỏ công gây dựng để bảo vệ cả hai nhà, có thể bị chính sự bất cẩn của anh làm cho thủng lưới..."

Ý tác giả Ryan Phan muốn nói tới NORAD (North American Aerospace Defense Command), Bộ Tư Lệnh Phòng Không Không Gian Bắc Mỹ, một cơ chế hợp tác quốc phòng song phương của Mỹ và Canada. Thành lập năm 1958, đây là tổ chức quân sự song phương duy nhất trên thế giới giữa Mỹ và Canada nhằm giám sát và phòng thủ không phận chung. Hai nước chia sẻ hệ thống radar, căn cứ và tuần tra trên không. Cả nhân sự quân đội Canada và Mỹ cùng làm việc tại trung tâm chỉ huy NORAD. Các kế hoạch nâng cấp hệ thống radar tầm xa và vành đai phòng thủ Bắc Cực (Arctic) liên tục được hai nước phối hợp khai triển để đối phó các mối đe dọa hiện đại từ Nga và từ cả Tàu từ hướng Bắc Cực. Cả Mỹ và Canada đều là thành viên sáng lập Tổ Chức Hiệp Ước Bắc Đại Tây Dương từ năm 1949, cam kết bảo vệ tập thể nếu một nước thành viên bị tấn công. Hai nước chia sẻ thông tin tình báo trong liên minh Ngũ Nhân (Five Eyes) và duy trì đường biên giới dài nhất thế giới nhưng không cần bố trí lực lượng quân sự phòng vệ lẫn nhau.

Trong khuôn khổ NORAD, đối với các dự án cơ sở hạ tầng cốt lõi như Hệ thống Cảnh báo phương Bắc (NWS), tỷ lệ chia sẻ chi phí truyền thống là Mỹ gánh 60% và Canada gánh 40%. Mỹ chịu trách nhiệm phần lớn chi phí vận hành chung của toàn bộ hệ thống NORAD. Ngân sách quốc phòng của Canada chỉ bằng khoảng 4% đến 5% so với Mỹ. Năm 2025–2026, ngân sách quốc phòng của Mỹ đạt khoảng 920–954 tỷ USD, trong khi Canada đạt khoảng 45–46 tỷ USD (tương đương 61–63 tỷ CAD). Canada vừa chính thức đạt mức chi tiêu quốc phòng bằng 2% GDP (2025) theo tiêu chuẩn của NATO nhằm tăng cường năng lực phối hợp tác chiến liên minh với Mỹ.

Mặc dù sự đóng góp tài chính chung đối với Mỹ chẳng là bao, nhưng Mỹ rất cần Canada vì Canada đóng vai trò không thể thay thế nhờ vị trí địa lý chiến lược. Toàn bộ 45 trên 47 trạm radar thuộc Hệ Thống Cảnh Báo Phương Bắc (NWS) nằm trên lãnh thổ vùng cực Bắc của Canada. Nước này chịu trách nhiệm vận hành, bảo trì, và thiết lập các căn cứ tiền phương phục vụ tiêm kích đánh chặn.

Kể từ khai thiên lập địa tới giờ, Hoa Kỳ và Canada chia sẻ một trong những mối quan hệ song phương ổn định, gắn bó và có tính liên kết sâu sắc nhất trên thế giới về mặt địa lý, kinh tế, quốc phòng, và văn hóa, mối quan hệ song phương như môi với rừng, như răng với lưỡi. Hai nước có đường biên giới chung dài gần 9,000km – dài nhất thế giới – nhưng không cần phòng vệ quân sự kiên cố. Hai nền kinh tế hội nhập sâu rộng với chuỗi cung ứng liên mạch qua nhiều thập niên, ví dụ như việc tích hợp lưới điện và giao thương hàng hóa trị giá hàng tỷ USD mỗi ngày. Mỹ là thị trường xuất khẩu và đối tác thương mại lớn nhất của Canada, trong khi Canada cung cấp nguồn năng lượng (như dầu thô) trọng yếu cho Mỹ.

Tại Hội Nghị thường niên của Diễn Đàn Kinh Tế Thế Giới (WEF) diễn ra từ 19 đến 23/1/2026, Thủ tướng Mark Carney có phát biểu rằng:

– Nếu chúng ta không ngồi ở bàn ăn, chúng ta có tên trong thực đơn. Canada đã có chỗ đứng vững chắc trong trật tự thế giới mới. Canada có quyền tự chủ chiến lược và tư thế chủ động của các cường quốc tầm trung, do đó Canada không thể bị biến thành nạn nhân hay công cụ trong cuộc cạnh tranh quyền lực giữa các siêu cường lớn. (Carney ám chỉ Mỹ và Tàu).

Với tư duy đó, với sự suy nghĩ đó, Mark Carney quyết định rút khỏi hoặc đình chỉ các cuộc đàm phán mậu dịch bất bình đẳng với chính quyền Donald Trump khi bị áp thuế một cách phi lý. Mark Carney bắt tay với Châu Âu Châu Á, và tuyên bố "Trật tự thế giới tiếp theo sẽ được xây dựng từ Châu Âu". Canada đang tái cân bằng quan hệ với Bắc Kinh trên những lãnh vực năng lượng, nông nghiệp, và nhất là xe điện nhằm giảm bớt sự phụ thuộc độc tôn vào thị trường Hoa Kỳ, điều đó có gì là sai trái?

Nói tóm lại, thực tế thì Mark Carney nói về chỗ đứng của Canada mà Canada đang hướng tới, không phải là đứng với bất cứ một thế lực siêu cường nào, mà là nâng cao năng lực tự cường để quyết định vận mệnh của quốc gia trong một thế giới mới mà trật tự dựa trên luật lệ cũ đã chính thức bị Donald Trump cho vào sọt rác từ lâu rồi. Nói thì nói vậy, chứ ai mà không biết làm sao Ottawa phản bội Washington để đi kết hôn với Bắc Kinh cho được. Ngay như cả London, Paris, Berlin còn chưa dám thì huống hồ gì Ottawa.

Hơn ai hết, Mark Carney phải biết điều đó, phải biết rằng Mỹ đang tính toán và tiên liệu gì cho một vài thập niên tới, chứ không phải ba cái vụ thuế má xe điện, rượu trà vớ vẩn, những thứ đó chỉ để trang trí hoa hòe hoa sói làm mà mất thiên hạ trong âm mưu chính trị của một thế lực vô hình vô ảnh khác. Hơn ai hết, Carney phải biết rằng "đôi thủ" của Mỹ hiện nay là Tàu, chứ không phải là Nga đang nằm bên cạnh, bỏ Mỹ theo Tàu trong bối cảnh này có nghĩa là đi ngược lại bánh xe lịch sử, tự đặt mình con số thứ tự cho chính mình của trật tự mới, may ra có khoảng 50 ngàn dân ở Greenland ủng hộ. Không ai ngu dại gì đi làm bạn với kẻ thù của gười bạn tri âm tri kỷ của mình, nhất là lúc xung đột giữa hai đối tác đó ngày càng căng thẳng thêm.

Mark Carney là một chính trị gia, kinh tế gia gốc người Canada mà đã từng giữ chức vụ Thống đốc Thứ 120 của Ngân Hàng Trung Ương Hoàng Gia Anh Quốc từ năm 2013 đến 2020, chứ không phải tơ lơ mơ như Volodymyr Zelensky, một Tùng Lâm của Ukraine!

Viết tới đây, tự dung xạo tôi nhớ đến lời bài ca dân gian "**Giận Mà Thương**" của nhạc sĩ Trần Hoàng:

*Anh sai đường thì em không chịu nổi
Anh yêu ời xin đừng có giận vội
Mà trước tiên anh phải tự trách mình
Anh cứ nhủ rằng em không thương
Em đo lường thì rất cận kề
Chính thương anh nên em bàn với "ME"*

Phải ngăn Anh không đi chuyển ngược "Lường"
Giận thì giận mà thương thì thương
Giận thì giận mà thương thì thương.

Lời bài hát **Giận Mà Thương** như lời tâm tình, thủ thỉ, đối đáp của đôi nam nữ, tuy giận nhưng thực ra đó lại là tình yêu vô bờ bến dành cho người mình yêu thương, người bạn đời của mình. Bởi thương mà giận, và cũng bởi giận mà thương lại càng thương.

Môi không bao giờ hở khiến cho răng lạnh, răng không bao giờ cắn lưỡi để tự sát. Cái thế quan hệ giữa Mỹ và Canada là như vậy. Đừng vội phê phán ai đúng ai sai, đừng vội kết luận là vì Mỹ đang bắt nạt, ngang ngược. Mỹ đòi có tiếng nói trong lãnh vực thương mại của Canada vì Mỹ có cái lý của Mỹ. Cho rằng đòi hỏi đó là vô lý thì quả là vô lý. Bởi trong một thế giới mà các nền kinh tế gắn kết với nhau chằng chịt, thì ranh giới giữa "chuyện nhà anh" và "chuyện nhà tôi" nhiều khi không còn rạch ròi như người ta tưởng. Việc làm ăn của một quốc gia, trong nhiều trường hợp, có thể ảnh hưởng trực tiếp tới an ninh của quốc gia láng giềng.

Sự thật rất giản dị là về mọi mối quan hệ, dù giữa hai nhà hàng xóm hay giữa hai quốc gia: khi anh được hưởng sự bảo vệ, sự che chở từ một ai đó, thì anh cũng khó lòng đòi hỏi một sự tự do tuyệt đối, tách biệt hoàn toàn, như thể sự che chở đó là điều nghiêm nhiên trên trời rơi xuống. Tự do và trách nhiệm, quyền lợi và ràng buộc, thường đi liền với nhau. Còn nếu anh hàng xóm thật sự muốn có toàn quyền dẫn bất cứ ai qua cổng mà không cần hỏi ai, thì có lẽ, cái giá của sự tự do tuyệt đối đó, là anh phải tự bỏ tiền ra xây lấy cái cổng của riêng mình, tự nuôi lấy đàn chó của riêng mình. Mà điều đó, như ai cũng biết, chẳng hề... đơn giản chút nào.

Đề Kết:

Kể từ 22/8/2026, Mỹ chính thức áp mức thuế 50% đối với lượng hàng hóa Canada trị giá khoảng 20 tỷ USD (chiếm khoảng 5% kim ngạch xuất khẩu của Canada sang Mỹ).

Phía Canada tuyên bố áp thuế đáp trả từ 15% đến 50% đối với gần 20 tỷ USD hàng hóa Mỹ, dự kiến có hiệu lực vào ngày 8/9/2026.

Khi bài viết này lên giàn phóng, hãy còn bốn năm ngày nữa để xem đôi tình nhân thế kỷ Washington và Ottawa "giận hờn" nhau bao lâu nữa và căng lên đến mức độ nào, trong khi Thủ tướng Canada Mark Carney bất chấp những lời qua tiếng lại vẫn khẳng định rằng "Chúng ta sẵn sàng ngồi xuống và ký kết thỏa thuận thương mại cùng có lợi khi phía Mỹ sẵn sàng vào bất cứ thời điểm nào". Hy vọng Mark Carney không "CUÔNG" như mấy ông đạo khùng dòng họ Khóm Má Nị của thằng "Một Răng"!

Xạo tôi cam đoan 100% rằng Mỹ (Donald Trump) không đến nổi tệ đến nỗi hiếp đáp và áp bức quá độ Ottawa như vậy và Ottawa (Mark Carney) không đến nỗi tệ đến nỗi càn

tàu ráo máng với Mỹ như vậy. Ai tin điều đó có thật, thì hãy nhảy vào ăn có, sập bẫy bán nhà bán nước ráng chịu.

Rồi thì cũng "Châu Về Hiệp Phố". "Biết đâu Hiệp Phố mà mong Châu về?" (Truyện Kiều).

Thân Kính Chúc Thân Tâm An Lạc–Thần Trí Sáng Khoái.

Út Bạch Lan

Nguồn: Internet eMail by tqh chuyển

*Đăng ngày thứ Ba, September 8, 2026
tkd. Khoá 10A-72/SQTĐ/ĐĐ, ĐĐ11/TĐ1ND, QLVNCH*